TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:

W. N. REIVO — LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI — K. E. HEIKKINEN
A. B. MAKELA — A. N. KOSKELA

TOVERI
(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuoleman-ilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naima-ilmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englannin-kielestä suomennetaan vapaasti.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.
AUG. NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 — 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 — 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 — 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year......$4.00 — Six months......$2.25
Three months..$1.35 — One month...... .50

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Mihin toimenpiteisiin on osastonne ryhtynyt Toverin tilaajamäärän kohottamiseksi kuuteen tuhanteen ennen joulukuun alkua, jolloin lehti täyttää kymmenen vuotta?

Ellei vielä ole mitään tehty, niin on toimiin ryhdyttävä viivyttelemättä.

Ei mitään epäröimisiä, ei mitään tinkimisiä. Jokaisen länsipiirijärjestöön kuuluvan jäsenen velvollisuus on hankkia yksi uusi tilaus Toverille tämän vuoden ajalla.

Sama päämäärä, samat menettelytavat

Vain muutamia viikkoja on kulunut siitä, kun Marshfieldin puutavarateollisuustyöläiset pakottivat työnantajansa korottamaan hiukan palkkojaan. Kuten muistetaan, järjestyivät miehet siellä silloin myöskin unioon ja isännistö puolestaan oli pakotettu lupaamaan, että miehiä ei vainottaisi sen takia, että ottivat osaa lakkoon. Mutta nyt tulee kuitenkin tieto, että miesten on ollut pakko mennä uudelleen lakkoon, sillä isännistön taholta on hiljoilleen pantu pois työstä ne miehet, jotka olivat etupäässä silloin lakon aikana.

Selvä esimerkki siitä, miten järjestön tunnustamisvaatimuksesta ei ole missään lakkotaistelussa luovuttava, jos mielitään suojata niitä jotka olivat toimivimpia lakkotaistelussa. Luonnollistahan on, että jokainen lakkolainen tarvitsee järjestönsä suojaa ja järjestön toimintakuntoisuus ei siis saa hetkeksikään laimeta, joskaan ei kaikkia voida koskaan panna pois työstä siitä syystä että ottivat lakkoon osaa, milloin nimittäin suurempi määrä työläisiä on ottanut lakkoon osaa.

Ja ellei järjestö kykene suojaamaan jokaista joka toimintansa takia järjestössä joutuu työnantajien vainon alaiseksi, menettää se suuren osan vaikutusvallastaan, sillä työläinen joka ei ole järjestötoiminnasta selvillä, vaan yhtyy järjestöön enemmän toisten velvotuksesta, kuin omasta halustaan, ei ole kuinkaan halukas toimimaan mitään, jos näkee toisten toimintansa takia joutuvan kärsimään. Ja kun unio alkaa jäädä sellaisen jäsenistön valtaan, joka epäilee omaa voimaansa, niin sen taistelukykyisyys on hyvin kyseenalainen.

Isännistö ei luonnollisesti selitä panneensa miehiä pois työstä unioon kuulumisen takia, mutta kyllähän niitä syitä aina löytyy silloin kun ei ole mitään pakkoa alistaa union tutkittavaksi miksi mies on pantu pois työstä. Marshfieldin myllyparoonitkin selittävät että ketään ei ole pantu pois työstä siksi, että kuuluvat unioon, vaan muista syistä ja ne muut syyt ovat varmaan siinä, että miehet eivät ole olleet "kyllin tyydyttäviä." Sehän se on työnantajan tavallinen selitys silloin kun vastenmielisestä miehestä pyritään eroon; työläinen ei tyydyttänyt työnantajan vaatimuksia, s. o. ei luopunut kokonaan omasta itsenäisyydestään ja antautunut kaikissa työnantajan mielivaltaisen pakon alle.

Työnantajan omat edut pakottavat hänen niin helposti unohtamaan sen, että hän työläisen työvoiman ostaessaan sitoo myöskin työläisen toiminnan, koko hänen elämänsä; hän kieltäytyy ottamasta lukuun sitä, että työläinen joka myy työvoimansa, ei voi luovuttaa myymäänsä tavaraa muuten kuin luovuttamalla samalla itsensäkin työnantajan käytettäväksi. Mutta ihmisruumis ei — onnettomuudekseen — ole vallan samanlainen kuin kone, vaikkapa se siirtääkin arvoa tuotteisiin samoin kuin konekin. Ihmisen henkinenkin elämä liittyy eroittamattomasti hänen aineelliseen työskentelyynsä ja hänen on pakko suojella itseään miten parhaiten voi.

Mutta kun kerran työvoiman myynnistä riippuvat työläisten aineellisen elämän ehdot, niin täytyy niiden suhteiden, joiden alaisena työvoima myydään, vaikuttaa sangen likeisesti koko työväestön elämään, ei ainoastaan yksityisten työläisten vaan koko luokan; työläiset myyvät kyllä työvoimansa yksityisinä ja nimellisesti ovat siis yksityiset työläiset tekemisissä yksityisten työnantajien kanssa, mutta **he muodostavat luokkana sen joukon joka on pakotettu hankkimaan elinehtonsa työvoimaansa myymällä; toisin sanoen, jolle ei ole muita elinehtojen hankkimismahdollisuuksia kuin työvoiman myyminen ja siksi ei heidän saakaan jäädä sen harhakäsitteen valtaan, että kun jokainen myy työvoimansa yksityisenä, niin riittää kun hän yksityisenä taistelee niiden ehtojenkin parantamiseksi, joiden alaisena työvoima myydään.**

Kun työväestö luokkana muodostaa työvoimaansa myyvän joukon, joukon jolla ei ole mitään mahdollisuutta luokkana kohota työvoiman myyjästä työvoiman ostajaksi, niin seuraa siitä itsestään, että vain luokan järjestymisellä voidaan parhaiten vaikuttaa työvoiman myyntisuhteisiinkin. Mutta estääkseen työväestön pääsemästä tietoiseksi tästä, eivät työnantajat jätä mitään keinoja käyttämättä.

Marshfieldin lakossakin näimme isännistön taipuvan, mutta nyt se jo selittää ei enää tunnustavansa työväestönsä esiintymistä joukkona; se selittää olevansa valmis keskustelemaan jokaisen työläisen kanssa yksityisenä työläisenä, mutta kieltäytyy tunnustamasta joukon vaatimuksia.

Ja syyt siihen ovat ilmeiset, eikä suinkaan tässä ensikerran sanotut: yksityinen työläinen ei voi asettaa ehtoja työnantajalle, sillä samantekevä on, jättääkö hän yksityisenä työpaikan tänään tai huomenna. Yksityisten on siis pakko alistua työnantajan asettamiin ehtoihin, mutta joukko voi katkaista voittojen luonnin ja se ainoastaan saa työnantajan taipumaan.

Työnantaja pyrkii kaikkialla estämään työläistensä järjestymispyrkimykset, voidakseen estää työläiset vaikuttamasta niihin ehtoihin, joiden alaisena työvoiman myynti tapahtuu, sillä niin kauan kun he eivät siihen voi vaikuttaa, tapahtuu se avoimilla markkinoilla työvoiman tarjonnan ja kysynnän lakien alaisena ja siten työnantajalle edullisesti. **Elleivät nämä työvoiman myyntisuhteet muuttuisi työläisten järjestymisen kautta työnantajille epäedullisemmiksi kuin ne olivat ennen työläisten järjestymistä, niin työnantajilla ei olisi mitään syytä asettua työläistensä järjestymistä vastaan,** eivätkä he asettuisikaan sitä vastustamaan, sillä joukkona eivät hekään toimi ilkeämielisesti, joskin joukossa saattaa olla muutamia sellaisiakin.

Työväestöllä ei ole mitään tärkeämpää läksyä opittavanaan kuin järjestyminen, koska sen elinehtojen suojeleminen riippuu siitä. Ja ellei työnantajia muuten saada taipumaan järjestymisoikeuden tunnustamiseen ja neuvotteluihin työläisten **järjestöjen** edustajien kanssa, pakottavat työnantajat työläisensä käyttämään sitä ainoaa keinoa joka välittömästi on työläisten käytettävissä: joukkona työstä lakkaamista.

Taistelu 8-tuntisen työpäivän saavuttamiseksi Suomessa

Suomen työväestön taistelusta kahdeksan tunnin työpäivän saavuttamiseksi kirjoittaa Helsingin Työmiehessä otsakkeella: "Miksi työpäivän pituus on lailla vahvistettava" nimimerkki W. E—ta seuraavaa:

Jokainen uusi keksintö vähentää osaltaan enemmän tai vähemmän ihmistyövoiman käyttöä. Rautatien veturi esim. kiskoo perässään vuorokaudessa niin pitkälle suuren lastin, että saman työn suorittamiseen menisi mieheltä ja hevoselta monta vuotta yhteen jaksoon. Keksinnöitä on näin katsoen tervehdittävä suurella ilolla. Ne ovat ehdottomana edellytyksenä työväenluokan työpäivänlyhentämispyrkimyksissä. Mitä enemmän saamme työtäjouduttavia keksintöjä, sitä lyhemmäksi olisi mahdollisuus saada työpäivä.

Mutta joka kerta kun maailmassa saavutetaan uusi keksintö, ovat rahamiehet olleet ahnaat ryöstämään sen omakseen keinoilla millä tahansa. Keksintöjen omistuksen avulla he saalistavat niiden tuottamat edut itsekkäitten etujensa palvelukseen. Samalla he kiinteästi huolehtivat siitä, että työnraatajat eivät pääsisi heidän valtansa kahleista irtautumaan ja keksintöjen tuottamia etuja vapauden muodossa nauttimaan. He piinaavat työläisiä pitkillä työpäivillä, voidaksensa yhden osan työläisarmeiasta pitää työttömänä ja sen kautta nälkiintymästä. Kun työssä käyvissä työläisissä sattuu olemaan kapitalisteille vastenmielisiä aineksia, erottavat he ne ilman muuta pois ja ottavat nälkäisten, työttömäin joukosta uusia, jotka hätääntyneeseen tilaansa jouduttuaan, ovat usein pakotettuja menemään kurjilla palkoilla työhön. Kuka työläisistä myy itsensä halvemmalla ja on nöyrä, siitä rahamiehet pitävät.

Näin kääntävät kapitalistit keksinnöt ja edistyneen konete ollisuuden suuredut työläisten sortamiseksi. Työpäivää he pysyttävät pitkänä ja yrittävät työttömyyttä lisätä.

Mutta kaikella on rajansa. Kapitalistien edellä kerrottua kansan kuristamista vastaan on noussut voimakas vastaliike. Joukkojen heräävä itsetietoisuus on kasvanut ja vähitellen noussut jättiläisvoimaiseksi yhteen liittymisessä. Se pyrkii nyt kohti suurta päämääräänsä valtaamaan nuo kapitalistien käsissä olevat suuret tuotantolaitokset oman määräysvaltansa alle. Mutta niiden voittaminen on vielä monista syistä tuonnempien aikojen asia. Työläisarmeian täytyy tyytyä välimuotoisiin voittoihin. Yksi sellainen aste on työpäivän pituuden laissa määrääminen, tällä kertaa 8-tuntinen työpäivä. Vallankumouksen voimalla se jo osittain on saavutettu käytännössä. Mutta suurin joukko työläisiä on sen eduista vielä ulkopuolella. Ja sekin mitä on saavutettu, voisi ehkä joskus hetkeksi mennä, ellei saada 8-tunnin työpäivää laiksi vahvistettua.

Kaikkein tärkein voitto kuitenkin työväestölle 8-tuntisen työpäivän laiksi vahvistamisella on sen takaama vapaus.

Työläiset ovat silloin tietoiset, kuinka he voivat väliajoillaan eduksensa ja kehittämiseksensä toimia kun he tietävät tarkoin vapaa-aikansa. He eivät ole liika rasittuneita. Heissä kasvaa silloin tiedonhalu, kauneudenkaipuu ja elämänilojen harrastus. Työläisten elämänvaatimukset kasvavat. Itsetuntoisuus kohoaa ja siinä on perus ja voima sille vallankumoukselle, jolla lopullisesti voidaan kapitalismin valta siirtää kansan määräämisoikeuden haltuun.

Porvaristomme koittaa väittää parhaillaan, että kehitys ja keksinnöt eivät ole vielä niin pitkälle ennättäneet, että olisi edellytykset 8-tuntisen työpäivän käytäntöön ottamiseen. Mutta heidän väitteensä on sulaa viekkautta.

Ennen sotaa oli koneteollisuuden suurtuotanto jo niin mahtava, että ylituotanto piti maailmaa yhtämittaisessa työttömyyden tilassa. Ne "onnelliset" ylirasituksesta onnettomat työläiset, jotka nöyrinä saivat pitkillä työpäivillä niukan leipänsä, pystyivät tekemään ja kasvattamaan kaksiverroin enemmän kuin mitä ihmiskunta tarvitsi ja kulutti. Noin kuusi vuotta takaperin tilastotieteilijät jo myönsivät, että ylituotanto on siihen määrään pelottava, että pulat ja työttömyys muuttuu maailmassa kroonilliseksi, jatkuvaksi ilmiöksi. Sanoivat yksistään Amerikan pystyvän jo silloin tuottamaan niin paljo yli kulutuksen, että pelkästään amerikalaisella teollisuustuotannolla olisi mailmassa joka kolmastoista vuosi pula-aika.

Nyt on ollut melkein koko mailma hävitystyössä lähes kolme vuotta. Ja jo ennen sotaa oli suuret työläisarmeiat sijotetut tehtaisiin, jotka palvelivat hävitystä.

Tämä kaikki osottaa sitä, että keksintöjen kautta kehittynyt tuotanto on niin nopea ja voimaperäinen, että kaikkien yhteisymmärryksellä ja harrastukseilla järjestettynä luultavasti riittäisi ihmiskunnalle kuuden tunnin yleinen työpäivä. Kuitenkin me puhumme nyt vain 8-tuntisen työpäivän vallottamisesta. Mutta itse asiassa ei se ole edes sitä. Meidän lakiehdotuksemme edellyttää vaan sen, että työläistä ei saa pakottaa ilman hänen vapaata suostumustaan enempää kuin 8 tuntia työskentelemään vuorokaudessa. Lakimme sisältää nimittäin monta väljää takaporttia pitemmän työpäivän tekemismahdollisuuksille. Maatyöväestön lakiehdotuksessa esim. on kiireelliselle kesäajalle varattu 9 tuntia ja lisäksi ylituntien teetto-oikeutta aina 200:taan tuntiin saakka vuodessa. Painavin sen lain ydin on vaan siinä, että työntekijä ei enää ole silloin ehdoton orja, jonka on pakko tehdä niin pitkiä työpäiviä kuin kapitalisti tahtoisi. Samalla lakiehdotuksemme tulee voimaan päästyään turvaamaan työntekijälle palkkaa niistäkin tunneista, mitä hän yli lain normaalisallimisen tekee. Teollisuusoloja koskeva 8 tunnin lakiehdotus on jotenkin samanlainen, hiukan kyllä tiukempi.

Tosiasia on, että porvaristo ei sisimmässään väitäkään, etteikö 8-tuntista työpäivää voisi käytännössä toteuttaa. Mutta heitä kismittää se, että lain voimaan saatettua ei heillä ole entisen lailla yhtä vapaat kädet kuin tähän saakka liikarasitukseen ja palkkojen maksamiseen.

Järjestyneitten kantajoukko kaupungeissa ja maalla on meillä jo voimakas ja suuri. Tällä kertaa työpäivän pituuskysymyksessä on se voima kaksinkertainen. Meillä on kaikilla, maalais- ja tehdastyöväellä yhtaikaa sama päämäärä voitettava. Sen asian onnelliseen loppuun suorittamiseksi me tulemme asettamaan kaikkemme liikkeelle. Me emme salaa sitä itseltämme, emmekä me salaa sitä vihollisiltamme, kapitalisteilta. Teollisuusherroilla on monien kymmenien miljoonien lakkokassa meitä vastassa. Maakapitalisteilla on maanviljelysseurojen kautta yhtymänsä ja heidän eri puolueensa ovat äskettäin liittyneet yhteen, myöskin meitä vastaan. Mutta noita raakojen sortajaimme järjestettyjä yhtymiä ja raha-aarteita ei meidän auta pelätä. Me lähdemme lujalla luottamuksella suureen rintamataisteluun 8-tuntisen työpäivän puolesta. Ja me lähdemme siihen taisteluun siksi, että me uskomme voittavamme ja sen kautta meille tulee hiukan taloudellisia etuja ja ennen kaikkea paljon kaivattua vapautta.

MAILMANKATSOMUKSIA

Jopa jouduin lehteen ja toimitukseen

jossa ei edes kynää anneta miehelle kouraan eikä kirjotusmustetta löydy koko talosta tippaakaan. Ja lehteä heille vaan pitäisi ruveta toimittamaan. Iso musta kaksisarvinen konerustinki pistetään nenän alle ja sanotaan, että tuolla saat ruveta kirjottamaan. Niin raskaskin, että yksin käsin minä ainakaan en sitä jaksa liikutella. Ei sitä kutenkaan kuulusi tarvitsevan ihan koko koneella jokaista kirjainta piirtää, vaan sovellaalla tavalla sormittelemalla siinä olevaa näppäimistöä pakottaa kone tekemään miehen työn. Katsellessani malkosaarelaisten gasoliinikoneitten yhtä aavistamattomia kuin pahankurisia kolttosia olen saanut pyhän kammon kaikkia koneaparaatteja kohtaan, niin että tuskin vielä olen uskaltanut likelle mennä ja silmiin katsoa.

Ei ollut moisia laitoksia ennen minun nuoruuteni aikana. Jos läksit pahaa mailmaa vastaan sanomalehdellä tappelemaan, niin kirjakaupasta oli ensi työksi ostettava laatikollinen Humboldin jykeviä kynänteriä ja läkkiä piti olla ämpärittäin. Niillä sitä saattoi maalata vastustajat mieleisikseen. Tällä kirjotuskoneella en minä muuta heille taitaisi kuin heittää sillä vasten kalloa ja suoraan tappaa.

Niin että älkää ihmetelkö, jos saittekin lehdellenne kirjotusta osaamattoman toimittajan. Näin sotasensuurin aikakaudella on sellainen toimittaja lehden hengissä pysymisen kannalta katsoen kaikkein turvallisin.

Saattaa tosin tapahtua, että minäkin joskus vielä opin näillä uusaikaisilla vehkeillä ajatuksiani saamaan paperille — ehkäpä vielä konehella ajattelemaankin — ja varjele silloin painokoneita, että vaan kestäisivät ulostaa kaiken mitä minuun on sakoontunut sisälle näinä pitkinä vuosina. Mutta siihen mennessä täytyy teidän tyytyä tällaisiin konekirjotusharjotelmiin kuin tässä näette. Ei voi tehdä kahta yht'aikaa: ajatella oikeita järjen päälle käyviä asioita ja opetella kirjotustaidon ensimäisiä alkeita.

Pahin seikka koko jutussa on vielä se, etten edes tohdi luvata jouluisaa edistymistä.

Minuun on syvälle syöpynyt ainaisen ystäväni Esa Huttusen järkevä neuvo heinänniittoa alkaessa: "Ensimäisenä päivänä ei pidä paljon tehdä, — toisena hyvin vähä, — kolmantena pikkusen." Sillä jos työtä tulee pitkittämään, niin sattuu kyllä aikoja, että tarvitaan vielä nekin voimat, jotka noina alkupäivinä jäivät säästöön. Varminta on tehdä vain niin paljon, että aina on varaa parantaa. Vanha tötta vanne

Kaapro Jääskeläinen.

Se ainainen ero

ihanteellisen ja materialistisen mailmankatsomuksen välillä esiintyy joka päivä ja joka askeleella elämässä, suuressa ja pienessä, vaikka emme aina tulisi sitä niin huomaamaankaan. Esiintyypä se ero joskus aivan pienissä ja vähäpätöisen näköisissä asioissa ehkä selvempänäkin kuin oikein niissä maata kääntävissä suurissa.

Esimerkiksi sellaisessa molemmin puolin varmaksi ja pettämättömäksi tunnustetussa tosiasiassa kuin on kysymys RYSSÄN HAJUSTA, esiintyy kaksi toisiileen ihan vastakkaista ja sovittamattoman ristiriitaista mielipidettä. En tarkota käsitystä tuon tunnetun ja ahtaissa paikoissa suurtakin tunnustusta ansaitsevan tavaran laatua ja eri käsityksiä sen mieliyttäväisyydestä, vaan tarkotan noita aivan vastakkaisia selityksiä sen todellisesta olemuksesta ja alkuperästä. Ne, jotka ovat ikänsä kaiken eläneet siinä ihanassa ja ihanteellisessa uskossa, että mailman avaruuksia hallitsee aineesta irrallaan oleva itsenäinen henki, lähtevät tämän niinkuin kaikkien muidenkin ilmiöitten selittämisessä kannalta, joka on mahdollisimman läheisessä sopusoinnussa tämän heidän yleisen mailmankatsomuksensa kanssa. He eivät ollenkaan myönnä, että tällä hajulla olisi aineellinen ja maallinen alkuperä. Kuten tunnettua, erottavat he kaikissa ihmisissä, siis ryssissäkin, kaksi eri osastoa: sielun ja ruumiin. Elämän aikana molemmat osat vaeltavat yhdessä ja yksiä matkoja, mutta kuoltua he selittävät sielun erkanevan ruumiista ja lähtevän vaeltamaan omia omintakeisia matkojaan, ainoastaan osaksi tunnettuja, mutta suurimmaksi osaksi tuntemattomia ja salaperäisiä teitään. Nyt he väittävät saaneensa selville, että kuoltua ryssä ei enää haise yhtään tummemmalta kuin muutkaan ihmiset. Ainoa järjellinen johtopäätös minkä tästä voi tehdä, on se että s i e l u se on joka ryssässä haisee.

Mitäs nyt on materialisteilla tähän sanomista? Täytyyhän heidänkin myöntää todeksi molemmat pääasiat, nim. ensinnäkin että elävä ryssä haisee, ja toisekseen että kuollut ryssä ei heti kuoltua haise ainakaan samalta kuin elävä. Jotakin siis on täytynyt ryssästä heti kuoltua kadota — jotakin semmoista, joka hajun on vienyt mennessään. Mutta he väittävät, että se jotakin ei ole sielu, vaan — saappaat, ajatelkaas: s a a p p a a t. Läpi materialistinen väitös kylläkin. Mutta onhan sillakin puolensa. He, näet tukevat väitettään sillä tiedonannolla, jossa lienee hieman tosiasiallista perääkin, että elävä ryssä käyttää saapasvoiteenansa n. s. t ö k ö t t i ä eli koivun tuohesta keitettyä tervaa. Kuoltua mieheltä tietenkin riisutaan saappaat jalasta ja ruumis pestään — ehkä sen ainoan kerran elämässään. Siinä siis olisi luonnollinen selitys siihen ihmeelliseen hajun haihtumiseen kuoleman yhteydessä. Omasta puolestani en tahdo erikoisemmin agiteerata kummankaan selityksen puolesta, en ainakaan tässä yhteydessä. Luulen, ettei agiteerauksestani kuitenkaan olisi apua. Vakaumukset tällä alalla ovat molemmin puolin niin järkähtämättömät, ettei niihin noin vaan jollakin tilapäisellä sanomalehtiartikkelilla voi pysyväistä muutosta aikaansaada. Siinä ovat tosiasiat, siinä niin toisen kuin toisenkin puolen tulkinta näistä tosiasioista rinnatusten esitettyinä. Ristiriita aineellisen eli materialistisen ja henkisen eli ihanteellisen mailmankatsomuksen välillä luonnollisesti pysyy yhtä sovittamattomana edelleenkin kuin se on ollut tähänkin asti, ja tulee kaiketi olemaan ikuisiin aikoihin. Sillä tämä näiden kahden elämänkatsomuksen välinen ristiriita on ikuinen. Enkä minä ole se mies, joka sen voisin sovittaa, vaikka tahtoisinkin. Onko sitäpaitsi sanottu, että ma tahtoisinkaan tämän ristiriidan sovittamista oikein sydämeni pohjasta? Mistäs sitä sitte kirjoteltaisiin niin puolelta kuin toiselta?

Kaapro.

Maassa, jossa järjestynyt työväestö tuntee voimansa

Perin harmilliseksi alkaa tämä maailman meno käydä eräänlaisille porvarirakeille ja rakkaille porvareillemme yleisesti, joskaan ei vielä täällä "vapaassa" Amerikassa.

Sellaisetkin kuin järjestyneet työläiset uskaltavat jo paikoin vaatia oikeuksiaan, jopa siinäkin määrässä, että työnantajain mustimpienkin kätyrien täytyy ainakin luvata kohdella työläisiään ihmisinä.

Mahtanee eräistä Suomen porvareista tuntua perin kiusalliselta seuraavanlaiset ilmoitukset, jonka äskettäin saapunut Helsingin Työmies julkasi:

Minä allekirjottanut työnjohtaja tunnustan kohdelleeni työläisiäni mielivaltaisesti, jota tekoani nyt kadun ja pyydän julkisesti anteeksi kaikilta työläisiltä ja lupaan tästä edes kohdella työläisiä ihmisinä.

Oskar Johansson, työnjohtaja.

Elimäen tukkityöläisten lakkokomitean puolesta:

J. Lehtinen, puheenjohtaja. M. Tiitinen.

Ennenkin on kyllä näkynyt yksityisten rikkurien ja hurttien tunnustuksia, mutta että joku työnjohtaja olisi julkisesti tullut ja tunnustanut kohdelleensa työläisiään epäihmiseilisesti ja lupaisi kohdella heitä ihankuin ihmisiä, se on ennen kuulumatonta. Täällä "vapaassa" maassa emme taida pitkään aikaan päästä vielä siihen, että sanomalehdissä julaistaisi työnantajien omia tunnustuksia siitä, että he ovat kohdelleet työläisiä mielivaltaisesti. Mutta tämähän onkin vapaa maa ja täällä saa siis vapaasti kohdella työläisiäkin miten vain haluaa, vaikkapa paistattaa toisinaan roviolla.

Nollan arvo

täyttää, samaten kuin miehenkin, riippuvan yksinomaan siitä paikasta missä se milloinkin sattuu olemaan. Wilhelmejä esimerkiksi on mailma puolillaan, mutta se paikka, missä kukin heistä kulloinkin on, tekee yhden Willen keisariksi ja miljoonan willejä keisarin käskyläisiksi. Samaten on Willen poikia (Wilsoneja) useampia Astoriassakin, mutta se Wilson, joka on sattunut Yhdysvaltain presidentin istuimelle, on monta vertaa tärkeämpi ja arvokkaampi henkilö kuin koko heinähäkillinen muita wilsoneja.

Aivan sama on nollankin laita. Itsessään sillä ei ole mitään arvoa, mutta kun kohdalle sattuu, tekee se aikamoisen vaikutuksen. Muistanette muutama päivä sitten lehdessä olleen uutisen Panaman kanava-alueen kuvernöörin palkasta, jonka painovirhepaholaisen lisäämä pienonen nolla yhdessä vilauksessa korotti 10,000 dollarista 100,000:ksi. Semmoiselle paikalle sattuneella nollalla kyllä on arvoa; sen vaikutus tuntuvasti pullistaa asianomaisen onnellisen kuvernöörin taskuja. Jos virhettä ryhdyttäisiin korjaamaan tuon liian 90,000 dollarin pelastamiseksi valtion rahastolle, täytyisi asia ottaa uudelleen käsiteltäväksi sekä edustajahuoneessa että senaatissa, ja sitä varten ehkä kutsua kongressi ylimääräiseen istuntoon, jolloinka kustannukset ehkä nousisivat miljooniin. Edullisempi siis tasavallalle kärsiä nahoissaan tuo suhteellisesti vähäpätöinen puksu.

Eihän se sitäpaitsi ensi kertaa ole, kun pieni viaton nolla odottamattomia aikaansaa — joskus vahingoksi, joskus taas kaikkien asianomaisten täydelliseksi tyytyväisyydeksi. Kerronpa esimerkin viimemainitunkin laatuisista sattumista, s. o. sellaisista, joissa nollan jutku ei tuottanut vahinkoa, vaan etua kaikille asiaan kuuluville, — vaikka nolla kylläkin oli luvattomalle paikalle tullut ja vaikka se teki kaiken mahdollisen vaikutuksen, minkä se sillä paikalla tehdä voi. Juttu on tällainen:

Oli kerran — eikä siitä ole niin tavattoman kauankaan, mutta "toppasokerin" aikakaudella se oli — Suomessa, Savon perukoilla varakas maakauppias. Niinkuin moni muukin senaikainen ammattiveljensä, ei hän ollut kirjotustaitoinen itse, vaan teetti tavarain tilaukset ja muut kirjotustyönsä puotipojalla, joka oli kirjotuksen taidon tärkeimmistä salaisuuksista täysin selvillä. Puotilainen oli juuri jättänyt ukolle tämän määräyksien mukaisesti laatimansa sokeritilauksen tulevan vuoden tarvetta varten. Oli päätetty tilata 9,000 toppaa sokeria, Hampurista tietenkin, kuten siihen aikaan oli tapana. Ennen kirjeen sulkemista äijä katseli noita numeroita ja mietiskeli. Tilaus tuntui hänestä pienenlaiselta ja vasenta sierainta kutkutti, joka oli jotenkin varma merkki, että sokerin hinta saattaa nousta ennen purjehduskauden alkua. Arviolaskun odotettavissa olevasta sokerin menekistä hän oli kyllä mielestään huolellisesti harkinnut... Mutta äläs huoli — eikös ollutkin vaan unohtunut häneltä kotitarpeen vara kokonaan lukuunottamatta! Peijakas, ettei hän sitä ollut ensinkään huomannut. Eihän se oma väkikään ilman sokeria tule aikaan. Hetken aprikoituaan hän arveli että 10 toppaa jos pistää oman tarpeen varalta, niin se ei kauas nakkaa; ja jos siitä vähä sattuisi jäämäänkin, niin eihän tuo mihinkään karkaa, vaan voi sen myydä seuraavana vuonna. Niinpä hän päätti lisätä tilaukseen sen kymmenen toppaa. Hän oli jostakin kuullut, että kun luvun loppuun pistää nollan, niin se tulee kymmentä suuremmaksi. Oikein varma hän ei ollut asiasta, vaan pani kuin panikin tuen nollan siihen toisten jatkoksi.

Asiasta ei ollut sen enempää puhetta, ennenkuin keväällä vesien auettua sokerilasti saapui. Sitä kannettiin laivasta kauppiaan laiturille kantamasta päästyäkin. Eikä siitä lossauksesta ollenkaan tahtonut loppua tulla. Kauppias seisoi laiturilla, katsellen kauhistuksella noita yhä suurenevia sokerivuoria.

Laivan rahtikirjat osottivat, että kauppiaalle oli pantu tilauksensa mukaisesti Hampurista tulemaan 90,000 toppaa sokeria. Pitkäin neuvottelujen jälkeen selveni vihdoin, että kauppiaan kotitarpeiksi lisäämät kymmenen toppaa olivat koko tuon hirvittävän sokeritulvan aiheuttaneet. Eikä asia ollut enää mitenkään autettavissa. Hampurilainen piti kiinni saamastaan kirjallisesta tilauksesta kuin piru sielusta. Kauppias parkui ja voivotteli, että minne hän joutuu niin jumalattoman sokerin paljouden kanssa.

Mutta loppujen lopuksi ei siinä hullummastikaan käynyt. Vasemman sieramen kutkuaminen ei ollut pettänyt tällä kertaa enempää kuin ennenkään. Kohta tämän suunnattoman sokerilastin saavuttua alkoi sokerin hinta hiljoilleen nousta ja nousi nousemistaan. Nousipa vihdoin oikein huikeasti, vaikka tosin ei niin tolkuttoman kauas kaikista kohtuuden rajoista kuin minne se nykyisen sodan aikana on kiivennyt. Toiset kauppiaat häätyivät häneltä ostamaan kaiken mitä liikeni myytäväksi, ja heidän täytyi maksaa luja hinta. Juuri tämän sokerikaupan johdosta tuli tästä maakauppiaasta, joka ennestäänkin oli hyvissä varoissa, koko Pohjois-Savon suurin pohatta ja sellaisena taitaa vieläkin olla. Ja juttu on "tosikija," sanoi turkulainen. Mies elää, joka sen viimeksi kertoi.

Järjestömme asioita

S. S. Järjestön osastoille länsipiirissä

Länsipiiri järjestön viimeinen edustajakokous kehoitti nimenomaan piirikomiteaa läheisempään yhteyteen osastojen kanssa. Se tahtoo sanoa: **osastojen ja piirikomitean on oltava niin läheisessä yhteistoiminnassa kuin se suinkin on mahdollista.** Tuo kehoitus noin sanottuna, oikein ymmärrettynä ja täytäntöön pantuna merkitsee hyvin paljon. Mutta sen täytäntöön panemiseksi tarvitaan jonkunverran toverillista yhteistoimintaa molem-